

i Danmark en elev går i folkeskole, og uanset hvor i landet man som forældre ønsker at flytte hen med sine børn, kan man også være sikker på, at det folkeskoletilbud, som findes det pågældende sted, lever op til en række standarder. Der synes vi, at det, at man skal give dannelse på den enkelte folkeskole – det kan betyde en lang række ting, men det kan også betyde morgensang – skal være et tilbud eller en mulighed, som findes på alle folkeskoler.

Kl. 18:22

**Anden næstformand** (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 100:**

**Forslag til folketingsbeslutning om frihed til forskellige eksamensformer i uddannelsessystemet, herunder gruppeprøver, og udvikling af eksamensformer.**

Af Christine Antorini (S), Pernille Vigsø Bagge (SF), Marianne Jelved (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL) m.fl.  
(Fremsættelse 17.02.2009).

Kl. 18:22

**Forhandling**

**Anden næstformand** (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Undervisningsministeren.

Kl. 18:23

**Undervisningsministeren** (Bertel Haarder):

Det er fjerde gang, dette beslutningsforslag om at genindføre gruppeprøver og iværksætte et udviklingsprogram bliver fremsat. Jeg kan kort oplyse, at regeringen ikke har ændret holdning til spørgsmålet om gruppeprøver, siden vi afskaffede dem i 2005. Vi mener ikke, at der er behov for at iværksætte et udviklingsprogram for prøver og eksamener, og derfor afviser vi også denne gang forslaget.

Vi afviser det, fordi vi gerne vil sikre, at den enkelte får en individuel eksamination og en individuel vurdering; det er det, vi insisterer på. Kun i tilfælde, hvor målene, de faglige mål, gør det nødvendigt, kan der fortsat anvendes gruppeprøver.

I øvrigt er der sket ganske meget, siden regeringen i januar 2004 afstak retningslinjerne for en gennemgribende modernisering af prøve- og eksamenssystemet. Vi har fået en ny karakter-skala, der er indført mange nye prøveformer i de gymnasiale uddannelser, i almen voksenuddannelse og i læreruddannelsen, og senest har jeg med udspillet den 13. marts i år startet forsøg med nye prøveformer i folkeskolen, så der bl.a. indføres gruppeforberedelse ved en række prøver.

I de mere end 3 år, der er gået, siden dette beslutningsforslag blev fremsat første gang, har regeringen brugt tiden til at overveje, hvilke ændringer der skulle gennemføres. Vi har gennemført nogle ændringer, og vi synes, der er det råderum, der skal være, til nytænkning, når det gælder prøver og eksamener.

Kl. 18:25

**Anden næstformand** (Søren Espersen):

Tak til undervisningsministeren. Så er det Venstres ordfører, fru Anne-Mette Winther Christiansen.

Kl. 18:25

(Ordfører)

**Anne-Mette Winther Christiansen** (V):

Da Venstres ordfører på området her ikke lige er nået frem til salen, skal jeg fremføre Venstres synspunkt, nemlig at der ikke er udsigt til, at man laver en ny åbning i forhold til gruppeeksamen. Og derfor vil vi helst fortsætte med det system, der har fungeret de sidste 3 år, hvor det er den individuelle bedømmelse, som har den store vægt, og hvor man sagtens kan blive undervist i grupper, sagtens kan forberede sig i grupper og eksistere i grupper, men man går ind og laver en individuel fremlæggelse, og det er også der, man får sin bedømmelse. Så kan der være nogen, der siger: Jamen nu er karaktererne blevet meget mere ens. Det kan jeg ikke se noget problem i.

Venstre ser det netop sådan, at det drejer sig om, at man er sammen om at lave de forberedelser til eksamener, og så vil det naturligvis formodentlig også betyde, at man vil lande mere ens. Men det sker der ikke noget ved, for det drejer sig om, at det er den individuelle bedøm-

melse, som ligger til grund for den karakter, man får.

Kl. 18:26

**Anden næstformand (Søren Espersen):**

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Martin Henriksen.

Kl. 18:26

(Ordfører)

**Martin Henriksen (DF):**

Dansk Folkeparti kan ikke støtte beslutningsforslaget. Det kunne vi ikke første gang, anden gang, tredje gang eller måske fjerde gang. Vi kan heller ikke støtte det den her gang. Vi har mig bekendt i Dansk Folkeparti altid haft den holdning, at vi synes, at eksamenssituationer skal foregå individuelt, og at det skal være den enkelte person, som står i eksamenssituationen og bliver vurderet.

Vi noterede os så med glæde på et tidspunkt, at regeringen også mente det. Og vi noterer os med glæde, at regeringen stadig væk mener det. Det mener vi også stadig væk. Så vi fastholder, at den beslutning om at afskaffe gruppeeksamen fastholdes. Og så vil vi selvfølgelig også henvise til, at der jo er vide muligheder for at bruge gruppearbejde i undervisningssituationer i dag, og det synes vi også at der langt hen ad vejen kan være en masse sund fornuft i.

Men det er altså sådan, ligesom det er i så mange andre situationer i livet, at når man kommer ind i eksamenssituationen, står man til ansvar for det, man har tilegnet sig af viden og faglige kundskaber. Det synes vi er fornuftigt, og det ønsker vi at fastholde.

Kl. 18:28

**Anden næstformand (Søren Espersen):**

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 18:28

(Ordfører)

**Pernille Vigsø Bagge (SF):**

Man kan jo ikke lade være med at synes, at det kunne være rigtig sjovt, hvis især Venstre, som ved lejligheder kalder sig et liberalt parti, kunne overgå sig selv ved at lade de danske uddannelsesinstitutioner selv bestemme, hvordan prøver og eksamener skal foregå. Det kunne også være rigtig sjovt, hvis Venstre ønskede at vise, at man kan påvirkes af gode argumenter, for ikke at sige håndgribelige beviser på, at det er en rigtig god idé at ændre mening på det her efterhånden grundigt omdiskuterede område.

Det er i hvert fald helt alvorligt ment, når vi i oppositionen, i hvert fald i SF, er meget optaget

af, hvad der er kommet frem igen om gruppeeksamener. Der er ingen ude i virkeligheden, der ikke støtter genindførelse af muligheden for at gå til gruppeeksamen.

Det er også helt alvorligt ment, når vi siger, at vi altså bliver ved med at kæmpe den her kamp, indtil det igen bliver muligt for uddannelsesinstitutionerne at udvikle nogle tidssvarende og for undervisningen relevante og understøttende prøver og eksamener.

Kl. 18:29

**Anden næstformand (Søren Espersen):**

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, fru Charlotte Dyremose.

Kl. 18:29

(Ordfører)

**Charlotte Dyremose (KF):**

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi fra konservativ side i en del år kæmpede for at få afskaffet gruppeeksamen, og derfor ville det også være meget sært, hvis vi her i dag ville støtte en genindførelse af gruppeeksamen. Vi er nemlig rigtig godt tilfredse med, at regeringen har afskaffet gruppeeksamen.

Så er der en hel masse mennesker, der har troet, at det betød, at vi gerne ville afskaffe gruppearbejde og projektarbejde. Det betyder det sandelig ikke. Vi er derfor også glade for, at ministeren har gjort en del ud af at understrege, hvad man kan gøre i grupper, og at ministeren jo netop har forsøgt at formidle de gode eksempler på, hvordan gruppearbejde kan fungere rigtig godt på mange niveauer i uddannelsessystemet. Man kan sandelig sagtens forberede sig i grupper og lave projekter sammen, men man går op til en individuel eksamen, hvor man får en individuel vurdering, sådan at alle ved, at det her er den enkeltes egen præstation, der er blevet vurderet. Det er ikke et produkt af tilfældigheder i forhold til, hvem man nu lige var i gruppe med, og om man eventuelt dækker sig ind under hinanden, eller hvad det nu måtte være.

Derfor er vi også fuldt tilfredse med det forsøg, som ministeren har givet mulighed for med gruppeforberedelse inden eksamen. Dog er det stadig væk sådan, at man til selve eksamen går op til en individuel eksamen og får en individuel vurdering. Det er vi helt sikre på kan være en rigtig god måde at gøre ting på:

Men som sagt: Eksamen er individuel, heldigvis. Vi er glade for, at det lykkedes at få flertal for afskaffelse af gruppeeksamen, og vi er glade for, at det stadig væk ser ud, som om der er et

flertal for at fastholde den afvisning af gruppeeksamen.

Kl. 18:31

**Anden næstformand (Søren Espersen):**  
Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, fru Marianne Jelved.

Kl. 18:31

(Ordfører)

**Marianne Jelved (RV):**

I Det Radikale Venstre noterer vi os, at regeringen og dens flertal stadig ikke vil genindføre friheden til uddannelsesstedernes bestyrelser, ledelser og medarbejdere og give dem mulighed for selv at vælge de eksamens- og prøveformer, som er relevante i forhold til den undervisning, der er givet. Det er trist, at regeringsflertallet mener at vide bedre end alle uddannelsesstedernes medarbejdere og ledelser og alle de faglige organisationer.

Men vi noterer, at regeringen vil detailregulere eksamens- og prøveformer, der jo som bekendt hænger uløseligt sammen med den undervisningsform, der er blevet bedrevet. Det vil sige, at den detailstyring i virkeligheden rækker meget længere ind i uddannelserne, end det lyder til, når vi drøfter den ene ting, gruppeeksamen.

Jeg beklager det meget på Det Radikale Venstres vegne. Jeg har meget svært ved at se den linje, regeringen i øvrigt i så mange andre sammenhænge peger på, når den gerne vil have frihed og valgfrihed og delegerer ansvar ud til relevante parter. Uddannelsesstederne kan godt selv finde ud af det her, og det er fuldstændig logisk, at det handler om, at hver studerende, der går til prøve og eksamen, skal bedømmes individuelt. Det er der ingen tvivl om. Det er også det, forslaget lægger op til.

Men det er en trist dag, når vi skal blive ved med at diskutere det her. Og vi bliver ved med at fremsætte det, lige til vi får et andet flertal. Så vedtager vi det.

Kl. 18:33

**Anden næstformand (Søren Espersen):**  
Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 18:33

(Ordfører)

**Per Clausen (EL):**

Det kan måske være lidt vanskeligt at mobilisere den store energi i en debat som den her, og det hænger vel sammen med, at man bare i al stillfærdighed må erkende, at det er en sag, der først kan blive ordnet efter et valg, men så vil den jo

også blive ordnet, og så vil glæden brede sig hos de uddannelsessøgende, hos lærerne på uddannelsesstederne, hos ledelsen på uddannelsesstederne og også blandt oppositionen, og så må vi leve med, at VKO's politikere så den dag får en trist dag.

Det er jo sådan, at alle, der har gået på en uddannelsesinstitution, udmærket ved, at måden, man tester folk på, har stor betydning for, hvordan undervisningen foregår. Faktisk er det sådan, at vi pålægger uddannelsesinstitutionerne at sørge for, at der er sammenhæng mellem eksamen og undervisning. Derfor betyder et forbud mod gruppeeksamen, at vi får kedeligere og mindre afvekslende undervisnings- og eksamensformer, og det betyder, at eksamen fjerner sig længere væk fra den måde, vi arbejder på ude i den virkelige verden. For når det handler om at fungere på arbejdsmarkedet eller i fodboldklubben og andre foreninger, duer det ikke kun at kunne arbejde for sig selv. Livet består af samarbejde med andre mennesker, og derfor er det vigtigt, at vi ikke har et uddannelsessystem, der lærer vore børn og unge mennesker, at de altid står alene, og at enhver er sig selv nærmest.

Et uddannelsessystem uden gruppeeksamen betyder derfor, at uddannelserne kommer til at lægge mindre vægt på samarbejdet, og at elever og studerende i højere grad kommer til at lære, at de står helt alene med løsningen af deres problemer. Det kan godt være, at regeringen synes, at det er fint, men i Enhedslisten vil vi faktisk gerne have et uddannelsessystem, der træner elever og studerende i samarbejde, og som giver redskaberne til at fungere i grupper – også for at skabe uddannelser, der giver plads til alle i stedet for at frasortere de svageste. Derfor synes jeg også, at det er værd at bemærke, at formanden for regeringens egen idégruppe om at bryde den sociale arv, Hanne Kathrine Krogstrup, har foreslået, at man skal have mere gruppeorienteret projektarbejde på de videregående uddannelser. Jeg kan sådan set kun opfordre regeringen til at lytte til hende og til at lytte til arbejdsgivernes, lærernes og de studendes organisationer og genindføre muligheden for gruppeeksamen.

Det her forslag handler jo om frihed til forskellige eksamensformer. Det handler ikke om, hvorvidt man bedst kan lide gruppe- eller individuel eksamen, men om, at man skal give uddannelsesinstitutionerne frihed til at vælge, hvilken eksamen der passer bedst til det enkelte kursus. Der er ingen, der foreslår, at man skal kunne gå gennem en uddannelse uden at prøve

at skrive en individuel opgave eller sidde alene og svede ved det grønne bord. Når vi snakker om frihed til eksamensformer, handler det basalt set om tillid til, at den enkelte uddannelsesinstitution i samarbejde med elever og studerende bedre er i stand til at vurdere, hvilke eksamensformer der giver mening, end et centralt ministerium er.

I Enhedslisten synes vi ikke, at det er vores opgave at forhindre skoler og seminarer i at vælge den eksamensform, de vurderer er bedst. Vi mener, at vi skal give institutionerne vide rammer til at foretage de faglige vurderinger, de mener er forsvarlige, uden at blande vores egne ideologiske præferencer for eller imod enkelte eksamensforhold ind i det spørgsmål. Men desværre må vi jo bare konstatere, at så længe vi har den nuværende regering, det nuværende VKO-flertal, er den frihed åbenbart alt for meget at bede om.

Kl. 18:36

**Anden næstformand (Søren Espersen):**

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Christine Antorini.

Kl. 18:36

(Ordfører for forslagsstillerne)

**Christine Antorini (S):**

Det her beslutningsforslag er jo i virkeligheden det ypperste eksempel på, hvordan man laver et rigtig godt gruppearbejde, og derfor vil jeg opfordre ordførerne fra Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti til at lytte efter, for måske er det her, vi kan komme ind til kerne af, hvad det er, et gruppearbejde kan.

For det, der er sagens kerne med det her beslutningsforslag, er jo, at det hele tiden udvikler sig. Det er faktisk ikke de samme bemærkninger, vi har. Siden vi første gang foreslog, at man skulle have muligheden for at genindføre gruppeeksamen i hele uddannelsessystemet, har det jo vist sig, at flere og flere har meldt sig på banen og gerne vil kvalificere vores forslag. Jeg vil godt nævne nogle af de nye ting, som der er kommet med, og måske lige sige i en parentes, at det da må have undret ordførerne fra Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti, hvor alene de egentlig står med den her modstand mod gruppeeksamen.

Vi har faktisk gjort os umage med at lytte til omverdenen og tage argumenterne ind, og vi kan faktisk ikke finde nogen i omverdenen blandt interesseorganisationer, uddannelsessteder, virksomheder og senest nu ingeniørernes censorkorps, der siger, at det her er helt me-

ningsløst. Men vi vil genfremsætte det igen kvalificeret med yderligere argumenter fra omverdenen, for det er jo essensen af et gruppearbejde, at det bliver bedre og bedre, når vi slår pjalterne sammen. Så kan det jo være på et tidspunkt, at Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti vil overveje, om det kunne have nogle kvaliteter.

Det, som der bl.a. er kommet med som det nye, er jo, som jeg nævnte før, at ingeniørernes censorkorps faktisk har undersøgt, hvad konsekvensen har været af, at man ikke kan gennemføre en gruppeeksamen længere. Det, de siger, som jo er meget interessant, er, at et af de hovedkritikpunkter, som kom fra Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti, nemlig at man jo bare fik ens karakterer, når man gik til eksamen som gruppe, har vist sig ikke at holde stik. Nej, man får faktisk mere ens karakterer, når man ikke går til gruppeeksamen. Det er da tankevækkende. Men nu bliver det så brugt som et argument her fra talerstolen, at det tværtimod er en fordel, at karaktererne er blevet mere ens, for sådan må det være, når man arbejder med det individuelt. Altså, jeg forstår ikke argumentationen, og det er jo derfor, at vi i oppositionen har valgt at lytte til den del af omverdenen, der har fingrene helt nede i bolledejen, herunder dem, der aftager de mange studerende, som nogle gange går til gruppeeksamen.

Jeg tror også, at Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti har den opfattelse, at der ikke foregår andet end gruppeeksamen. Der foregår heldigvis meget andet, og selvfølgelig skal der også være individuelle eksamener. Hele pointen er, at man skal have nogle prøveformer, der afspejler en bred vifte af kompetencer, som der skal evalueres i. Et godt eksempel på gruppearbejdets karakter, som også er med i bemærkningerne, er det, som hr. Per Clausen fra Enhedslisten nævnte, nemlig at det her jo er et samarbejde på tværs mellem uddannelsesordførere og forskningsordførere. Og i den forbindelse er det jo interessant, at videnskabsministerens egen tænketank, som hr. Per Clausen nævnte, har peget på, at hvis man skal bryde den negative sociale arv i forhold til universiteterne, er ikke bare gruppearbejde, men også muligheden for at kunne arbejde så langt frem, at man også går til eksamen, faktisk med til at løfte – igen ikke for at man skal blive ens, men fordi man faktisk understøtter hinanden i en proces, man kunne kalde plus-plus.

Vi vil give muligheden for at overveje fordelene ved gruppeeksamen, og vi lover også, at når vi fremsætter beslutningsforslaget næste gang, vil bemærkningerne være udvidet med yderligere eksempler. Så kan det jo være på et tidspunkt, at en sag, som indtil nu vist ikke rigtig har været en vindingsag for regeringen, hvis man kan sige det på den måde, kunne ende med at blive det, hvis Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti nåede frem til at sige, at de faktisk lytter til hele omverdenen, der synes, at det er en god idé at gennemføre det, og så kunne de måske få et lille plus på kontoen ved at lytte til et kollektivt gruppeeksamensprojekt, som det her er.

Kl. 18:40

**Den fg. formand (Bent Bøgsted):**

Tak til ordføreren. Der ser ikke ud til at være nogle spørgsmål.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 119:**

**Forslag til folketingsbeslutning om genindførelse af skolepraktikordningen.**

Af Karsten Hønge (SF) m.fl.

(Fremsættelse 10.03.2009).

Kl. 18:40

**Forhandling**

**Den fg. formand (Bent Bøgsted):**

Forhandlingen er åbnet. Undervisningsministeren.

Kl. 18:40

**Undervisningsministeren (Bertel Haarder):**

Det er ikke sådan, at skolepraktikken er afskaffet, men der er indført en adgangsbegrænsning på nogle få uddannelser, i alt ni, og der er optaget tæt ved 450 elever i 2008. Det er tæt ved en fjerdedel af det samlede optag i det år. Det var altså ikke uden grund, at der blev indført adgangsbegrænsning. Skolepraktikken var på de

områder kommet ud af kontrol. Den blev rent ud sagt misbrugt, og derfor blev der indført en begrænsning.

UNI-C har fulgt elever, som i 2006 er begyndt med henholdsvis en uddannelsesaftale med en virksomhed og skolepraktikophold. 12 måneder efter at de havde indgået en uddannelsesaftale med en virksomhed, var 83 pct. af eleverne fortsat i gang. Det tilsvarende tal for elever i skolepraktik var kun 40 pct. Skolepraktik kan være en god nødløsning, men også kun en nødløsning. Vi fik med det seneste store forlig om erhvervsuddannelserne ikke en praktikpladsgaranti, men en uddannelsesgaranti, hvilket vil sige, at alle kan gøre deres uddannelse færdig, uanset hvilken af de 12 indgange til erhvervsuddannelserne, de har valgt.

Regeringen følger praktikpladssituationen med stor opmærksomhed og selvfølgelig også med bekymring. Vi er glade for, at Dansk Byggeri kører kampagne, at Dansk Erhverv-Teknik og Dansk Industri har sat initiativer i gang, og jeg vil også pege på den kampagne, som Undervisningsministeriet sammen med Skolelederforening, Danske Erhvervsskoler, kører i øjeblikket. Den startede i november.

Regeringen har en aftale med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om, at vi følger situationen nøje. Det kan jeg forsikre at jeg gør, og jeg kan også forsikre, at jeg meget snart vil indkalde partierne. Jeg vil dog nok først holde det længe bebudede møde med LO og DA den 17. april. Jeg håber nemlig, at det, når de to parter ønskede en udsættelse, skyldtes, at de har gang i nogle frugtbare overvejelser og drøftelser med hinanden, og jeg synes, det glædeligste, der kunne ske, ville være, hvis de kunne komme med et indspil til os. Hvis de ikke kan det, kommer regeringen med forslag. Dem er vi i fuld gang med at forberede, så der vil komme udspil enten fra LO og DA og/eller fra regeringen i midten af april, så der er ingen, der skal være bange for, at regeringen er sorgløs, eller at vi bare går og venter på, at noget skal komme dumpende. Nej, vi sover med bukserne på og gevær ved fod, og vi er klar til at rykke ud, lige så snart vi kan finde en enighed, helst med arbejdsmarkedets parter og partierne, men i hvert fald med partierne, som vi har aftale med.

Kl. 18:44

**Den fg. formand (Bent Bøgsted):**

Tak. Så må vi jo håbe, at ministeren har våbentiladelse til det gevær ved fod. (Undervisningsmi-